

ærede Medlem fra Viborg (Klein) og det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgkreds (Wille). Disse to ærede Medlemmer træde op fra deres Side og meddele os, at de ville have Forhandlingen om denne Sag og altsaa Sagen selv standset. De ville ikke give os Leilighed til at give vor Mening tilkjende om de foreliggende Ændringsforslag. Dette er for mig en Veiledning. Men da en Mand, der vil seile ret Kurs, ikke pleier at seile paa Fyrtaarnene, vil jeg heller ikke seile paa de Herrer eller følge dem. Jeg vil seile dem forbi, jeg vil lade mig veilede af de ærede Medlemmer, saa at jeg tager en anden Kurs end den, de anviste. Det ærede Medlem fra Viborg kom til at aabenbare os sine Betragtninger temmelig tydelig, idet han i første Halvdel af sit Foredrag forklarede os, at, skulde Nogen være glade ved Ministerens Forslag, maatte det være ham og det ærede Medlem fra Kjørteminde (N. Andersen), og at det var af ren og bar skjær Omhu for os Andre, der høre til Flertallet i Udvalget, at han vilde give os Tid til nærmere at overveie dette Spørgsmaal, inden vi sagde „Ja“, „Nei“ eller „Stemmer ikke“. Men i den sidste Halvdel af sit Foredrag kom han til at oplyse os om, at det egentlig var en Frygt hos ham selv, der gjorde, at han ikke turde lade Forslaget staa sin Prøve her i Thinget nu, idet han dog var bange for, at det i Praxis skulde føre til at give Menighederne for stor Indflydelse paa Valgretten. Jeg tror ogsaa, at, forsaavidt der ligger nogen Realitet til Grund for den Varme, hoormed det ærede Medlem sluttede sig til det ærede Medlem fra Stege, — hvis det ikke er en af de velbekendte sympatetiske Grunde, som det ærede Medlem fra Stege før omtalte, — da maa Grunden søges i den nævnte Betragtning. Det var ikke, fordi det ærede Medlem vilde unde os en større Frihed paa dette Omraade end den, man, hvis der var et Flertal, der vilde stemme for Ministerens Forslag, vilde naae ad den Vej — det har det ærede Medlem i alt Fald ikke viist ved noget Forslag, — men det var snarere af Frygt for, at Ministerens Forslag skulde være Veien til en større Frihed, at han nu gjerne vilde have det begravet. Det interesserer mig forøvrigt meget, at denne simple formelle Sag, om vi bør forhandle dette Spørgsmaal videre eller ikke, kan bringe det ærede Medlem for Viborg i den Grad i Harnisk, som sket er. Der maa ligge noget Mere under, end jeg kan forstaa, thi det forekommer mig dog, at det ikke vilde være saa farligt, om vi toge en Forhandling op om Realiteten, som jeg har troet burde holdes udenfor nu, og derefter toge vor Bestemmelse, om vi vilde fastholde Folkethingets tidligere Afstemning, vilde forfaste det Hele eller vedtage Ministerens Ændringsforslag. De, der kunde ønske at forbeholde sig deres Stilling, kunde sige: „Stemmer ikke“. Folkethinget var for lidt

ifden temmelig fuldtalligt, saa at det forekommer mig, at Apparatet var førdigt til at gjøre den fornødne Prøve. Det ærede Medlem har ikke ganske Ret i, at vi ikke have havt Leilighed til at overveie Sagen, thi dels var et Medlem af Udvalget tilstede, dels var der et andet Medlem, og de have overveiet det saaledes, at de have kunnet tage deres Stilling til denne Sag, og selv en forbeholden Stilling er ogsaa en Stilling, der kan betegnes med: „Stemmer ikke“. Men det, at der gives Medlemmer, der ifølge en forbeholden Stilling maatte komme til at sige: „Stemmer ikke“ eller maatte ved Forhandlingerne kunde blive saaledes oplyste, at de vilde stemme enten til den ene eller den anden Side, ubeløfter ikke, at Thinget i sin Helhed kan have fuldstændig Klarhed og tage en Beslutning. Jeg vilde derfor finde det meget urigtigt, om man gøs tilbage for at stemme over dette Forslag og ikke turde være sin Mening rigtig bekendt i dette Spørgsmaal. De Herrer, som tør stemme imod det Hele, burde virkelig nu faae Leilighed til at vise, at de ikke ville have Noget frem i den Retning, og de Medlemmer, som ville fastholde vort Forslag og mene, at det bør fremmes, tror jeg, burde have Leilighed til at vise det. Endelig burde den tredie Del, som mulig vilde førene sig om at gaa Ministerens Vej, have Leilighed dertil. Men det Hele bliver liggende i et Kaos, fordi de ærede Medlemmer ikke maa faae Leilighed til at sige deres Mening helt ud.

Klein: Den ærede Minister mente, at jeg havde overset Noget, naar jeg havde talt om, hvad hans Lovforslags § 1 indeholdt. Dette kan maasse siges, naar man holder sig til Ordene, men neppe, naar man ser paa Realiteten. Det er ganske vist, at den ærede Minister ikke har stillet Ændringsforslag til § 1, og at han forsaavidt lader § 1 i det Lovforslag, hvortil hans Ændringsforslag er stillet, blive uforandret; men jeg tror ikke, at jeg har Uret i at sige, at den ærede Minister har stillet sig paa den Maade til Sagen ved sine Ændringsforslag, at han, naar Lovforslaget bliver ændret overensstemmende dermed, i Grunden gjør dette, som det da kommer til at lyde, til sit. Dette synes jo ogsaa i ydre formel Henseende at fremgaa deraf, at der i Forbindelse med selve Ændringsforslagene findes et Afstryk af, hvorledes Lovforslaget vil komme til at se ud, naar de vedtoges. Naar nu den ærede Minister har bemærket, at det ikke er hans Lovforslag, og at han ikke har noget Ansvar derfor, og i Forbindelse dermed har gjort opmærksom paa, at dette Lovforslag har foreligget i 10 Maanedes, og at der altsaa har været tilstrækkelig Leilighed til at overveie det, og saa fremdeles, tillader jeg mig at gjøre den Bemærkning, at det vist vil blive indrømmet fra alle Sider, at denne Sag har faaet en ganske anderledes stor Interesse og ganske anderledes Magt